

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Weerbare vitale infrastructuur

Bepaalde processen zijn zo belangrijk voor de Nederlandse samenleving dat uitval of verstoring tot ernstige maatschappelijke ontwrichting leidt en een bedreiging vormt voor de nationale veiligheid. Deze processen vormen de Nederlandse vitale infrastructuur.

De impact van incidenten in de vitale infrastructuur, de snelheid van technologische ontwikkelingen, de verandering van (cyber)dreigingen en de toenemende onderlinge verwevenheid van vitale infrastructuur maakt dat blijvende aandacht voor het verhogen en borgen van de weerbaarheid van de vitale infrastructuur noodzakelijk is.

Zo'n 80% van de vitale processen is in handen van private partijen. Publiek-private samenwerking is noodzakelijk om tot gedragen beleid en een effectieve aanpak te komen. Het beleid rond de bescherming van vitale infrastructuur wordt zoveel mogelijk vormgegeven in samenwerking tussen de vitale aanbieders, kennisinstellingen en de overheid.

Vitale processen en vitale aanbieders

Vitale processen zijn processen die bij uitval of verstoring tot ernstige maatschappelijke ontwrichting kunnen leiden. Voorheen werd ook wel gesproken van vitale sectoren. Omdat niet alle processen binnen een sector vitaal zijn, ligt de focus nu op de

vitale processen in plaats van sectoren als geheel. Het identificeren van vitale processen maakt het mogelijk om instrumenten en schaarse middelen meer efficiënt en gericht in te zetten.

Binnen deze processen zijn één of meerdere organisaties zoals (private) bedrijven, zelfstandige bestuursorganen en waterschappen belangrijk voor de continuïteit en weerbaarheid van het proces. Deze organisaties worden aangeduid als de vitale aanbieders.

Vitaliteitsbeoordeling

De beoordeling of een proces vitaal is, wordt gemaakt wanneer maatschappelijke ontwikkelingen (bijvoorbeeld veranderde dreigingen of risico's en evaluaties van incidenten) daar aanleiding toe geven. De vitaliteitsbeoordeling wordt gemaakt op basis van de opgestelde impactcriteria, zoals economische schade en fysieke gevolgen.

Bij de vitaliteitsbeoordeling wordt onderscheid gemaakt tussen twee categorieën vitaal, A en B. Uitval van processen uit de A-categorie heeft grotere potentiële gevolgen dan uitval van processen uit de B-categorie. Het onderscheid tussen A- en B-vitaal kan behulpzaam zijn om bij incidenten of bij de ontwikkeling van weerbaarheidsverhogende capaciteiten te prioriteren. Elk ministerie is zelf verantwoordelijk voor het uitvoeren van de vitaliteitsbeoordeling op vitale processen die onder haar ministerie vallen. Het coördinerend ministerie van Justitie en Veiligheid zal regelmatig de methodiek bekijken op actualiteit en signaleren of er aanwijzingen zijn dat een proces wellicht vitaal is.

Stakeholders vitale infrastructuur

Er zijn vele actoren betrokken bij de weerbaarheid van vitale infrastructuur.

- De primaire verantwoordelijkheid voor de continuïteit en weerbaarheid van vitale processen ligt bij de vitale aanbieders zelf. Daarbij hoort het verkrijgen van inzicht in dreigingen en kwetsbaarheden, risico's en het ontwikkelen en onderhouden van capaciteiten waarmee de weerbaarheid van vitale processen wordt verhoogd en geborgd.
- Het verantwoordelijke vakdepartement stelt algemene kaders vast voor de sectoren die onder haar verantwoordelijkheid vallen (in beleid of in wet- en regelgeving). In samenwerking met de vitale aanbieders zorgen de vakdepartementen voor borging en controle op de capaciteiten op het gebied van vitale infrastructuur.
- Veiligheidsregio's bieden ondersteuning aan vitale aanbieders bij (dreigende) verstoring of uitval wanneer de capaciteiten ontoereikend zijn en openbare orde en veiligheid in gevaar komen. Dit gebeurt in afstemming met de aanbieders en de vakdepartementen.
- De vele en diverse stakeholders maken afstemming en regie noodzakelijk. De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) van het ministerie van Justitie en Veiligheid voert deze regie en let daarbij met en voor alle betrokkenen op samenhang, efficiëntie en effectiviteit van weerbaarheidsverhogende maatregelen.

Vitale processen	Categorie ¹	Sector	Ministerie
Landelijk transport en distributie elektriciteit	A	Energie	EZK
Regionale distributie elektriciteit	B		
Gasproductie, landelijk transport en distributie gas	A		
Regionale distributie gas	B		
Olievoorziening	A		
Internet en datadiensten	B	ICT/Telecom	EZK
Internettoegang en dataverkeer	B		
Spraakdienst en SMS ²	B		
Plaats- en tijdsbepaling middels GPS	B		IenW
Drinkwatervoorziening	A	Drinkwater	IenW
Keren en beheren waterkwantiteit	A	Water	IenW
Vlucht- en vliegtuigafhandeling	B	Transport	IenW
Scheepvaartafwikkeling	B		
Grootschalige productie/verwerking en/of opslag (petro)chemische stoffen	B	Chemie	IenW
Opslag, productie en verwerking nucleair materiaal	A	Nucleair	IenW
Toonbankbetalingsverkeer	B	Financieel	FIN
Massaal giraal betalingsverkeer	B		
Hoogwaardig betalingsverkeer tussen banken	B		
Effectenverkeer	B		
Communicatie met en tussen hulpdiensten middels 112 en C2000	B	OOV	JenV
Inzet politie	B		
Basisregistraties personen en organisaties	B	Digitale overheidsprocessen	BZK
Interconnectiviteit (transactie-infrastructuur voor informatie uit basisregistraties)	B		
Elektronisch berichtenverkeer en informatieverschaffing aan burgers	B		
Identificatie en authenticatie van burgers en bedrijven	B		
Inzet defensie	B	Defensie	DEF

1 Op basis van de economische, fysieke, sociaal-maatschappelijke en eventuele cascade gevolgen bij uitval van het proces wordt bepaald of het proces A-vitaal of B-vitaal is.

2 Voor alle ICT/Telecom processen geldt dat deze zowel via vaste als mobiele aansluitingen en infrastructuur worden verzorgd, met uitzondering van SMS, hier geldt alleen dat deze via mobiele aansluitingen en infrastructuur worden verzorgd.

Uitgave

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV)
Postbus 20301, 2500 EH Den Haag | Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag
070 751 5050

Meer informatie

www.nctv.nl | info@nctv.minvenj.nl | @nctv_nl

december 2017